

Justitsministeriet
Formueretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Direktøren
St. Kongensgade 1-3, 4.
1264 København K.
Tlf. 70 10 33 22
Fax 70 10 44 55
post@domstolsstyrelsen.dk
CVR nr. 21-65-95-09

NIJ11349/Sagsbeh. NIJ
J.nr. 4101-2006-9.3

15. marts 2006

Høring over betænkning nr. 1471/2006 om digital tinglysning

Justitsministeriet har ved e-mail af 15. februar 2006 anmodet Domstolsstyrelsen om en udtalelse om Tinglysningsudvalgets betænkning nr. 1471/2006 om digital tinglysning.

Domstolsstyrelsen kan fuldt ud tilslutte sig Tinglysningsudvalgets betænkning og lovforslag.

Domstolsstyrelsen har dog følgende bemærkninger til betænkningen:

Merudgifter til meddelelse om tinglysning

I lovforslagets § 1, nr. 83 (tinglysningslovens § 49 b, stk. 5, sidste pkt., 2. led, og § 49 c, stk. 5), er det foreslået, at justitsministeren kan fastsætte regler om, at Tinglysningsretten i forbindelse med tinglysning i henhold til stk. 1 skal sende meddelelse til den, der ifølge tingbogen er berettiget til at disponere over den pågældende ejendom. Det er ikke nærmere beskrevet i bemærkningerne, om bemyndigelsesbestemmelsen forventes anvendt.

Domstolsstyrelsen skønner, at langt hovedparten (op mod 90%) af alle dokumenter, der anmeldes til tinglysning, fremover vil blive anmeldt via anmelder- eller fuldmagtsordningen.

Hvis der fastsættes regler om, at Tinglysningsretten skal sende meddelelse om, at der er foretaget tinglysning under anmelder- og fuldmagtsordningen, og denne meddelelse skal være skriftlig, således at den kan nå alle borgere uanset deres adgang til moderne teknologi, vil udgifterne til at sende én meddelelse udgøre 10-15 kr. (inkl. porto). I 2005 blev der anmeldt ca. 3,8 mio. dokumenter til tinglysning. Hvis antallet af dokumenter, der anmeldes til tinglysning, ikke ændres væsentligt i forbindelse med indførelsen af digital tinglysning, vil meddelelseskravet medføre merudgifter i omegnen af 35-50 mio. kr. pr. år.

Udsættelse af digitaliseringen

Domstolsstyrelsen har efter aftale med regeringen, i samarbejde med tinglysningsens brugere og med bistand fra et privat konsulentfirma i hen ved et år arbejdet på at forberede udviklingen af en ny it-løsning for tinglysningsen.

Styrelsen har i forbindelse med disse forberedelser blandt andet sendt et udkast til kravspecifikation for den ny it-løsning for tinglysningen i høring i januar 2006 hos tinglysningens brugere. Styrelsen arbejder for tiden på at tilpasse kravspecifikationen i lyset af de modtagne bemærkninger.

Opgaven med at udvikle og drive et nyt tinglysningssystem har et sådant omfang, at opgaven skal sendes i udbud efter reglerne i EU's udbudsdirektiv. Udbudet af opgaven kan først gennemføres, når lovforslaget til sommer ventes vedtaget af Folketinget. Udbudsreglerne indebærer, at styrelsen tidligst forventer at kunne indgå kontrakt med leverandøren af den digitale løsning i slutningen af 2006, hvorefter der kun vil være en kort periode til udvikling, test og uddannelse i det nye system, hvis systemet skal tages i brug den 1. januar 2008.

Domstolsstyrelsens rådgiver, Devoteam Fischer & Lorenz, vurderer at tidsplanen er meget stram og uden plads til forsinkelser. Hvis der i forbindelse med Folketingets behandling af lovforslaget sker større ændringer i lovforslaget, eller hvis der opstår forsinkelser i udviklingen af den digitale tinglysning, kan det vise sig nødvendigt at udskyde tidspunktet for idriftsættelsen.

På denne baggrund og efter ønske fra Finansrådet og Realkreditrådet anbefaler Devoteam, at den digitale tinglysning tidligst idriftsættes efter påsken 2008, dvs den 26. marts 2008, hvilket giver mulighed for at klargøre den digitale tinglysning i løbet af påsken 2008.

Domstolsstyrelsen og Devoteam vurderer dog i øvrigt ikke, at der på nuværende tidspunkt er grund til at antage, at den digitale tinglysning vil blive forsinket yderligere.

I den økonomiske ramme for domstolsreformen, herunder tinglysningsreformen, er det forudsat, at det nye digitale tinglysningssystem kan ibrugtages den 1. januar 2008, således at det inden for kort tid herefter er muligt at indhøste de forudsatte rationaliseringsgevinster.

Den forsinkede idriftsættelse af det nye tinglysningssystem vil medføre betydelige merudgifter til fortsat drift af den nuværende tinglysningsordning, idet den beregnede årlige effektivisering på ca. 86 mio. kr., svarende til ca. 22 mio. kr. ved et kvartals forsinkelse, først kan indhøstes på et senere tidspunkt.

Opslagsafgiften på tingbogsoplysninger

Domstolsstyrelsen kan fuldt ud tilslutte sig det i betænkningen på side 234 anførte om, at det skal sikres, at der ikke skabes barrierer for udbredelsen af digital tinglysning på grund af reglerne i retsafgiftsloven om opslagsafgift.

Det er således styrelsens opfattelse, at det kun i mindre omfang vil være muligt at indhøste de forventede rationaliseringsgevinster hos brugerne, hvis reglerne i retsafgiftsloven ikke tilpasses det nye tinglysningssystem. Ratio-

naliseringsgevinsterne er af Deloitte skønnet til at udgøre i størrelsesordenen 200-300 mio. kr. pr. år, jf. side 96 i Tinglysningsudvalgets delbetænkning nr. 1461/2005 om varetagelse af tinglysningsopgaven.

De nuværende regler vil endvidere kunne udløse en øget afgiftsbyrde for borgerne, da det er hensigten, at det nye tinglysningssystem automatisk foretager opslag i tingbogen med henblik på at indsætte oplysninger om allerede tinglyste rettigheder, når en bruger ønsker at anmelde et nyt dokument til tinglysning. Brugeren vil derved komme til at betale opslagsafgift i en situation, som ikke ville udløse opslagsafgift i den nuværende forretningsgang. Dette vil kunne opleves som et negativt incitament og som en ”automatiseret” udbredelse af afgiftens anvendelsesområde.

Øget udbredelse af digital signatur

Domstolsstyrelsen kan som nævnt fuldt ud tilslutte sig intentionerne bag digitaliseringen af tinglysningen og lovforslaget i betænkningen, herunder at det er hensigten, at den digitale tinglysning af rettigheder over fast ejendom - i hvert fald som udgangspunkt - skal foregå på grundlag af ejerens digitale signatur.

Styrelsen er endvidere enig i, at det på grund af den digitale signaturs begrænsede udbredelse i en kortere overgangsperiode kan være nødvendigt at tilbyde borgerne mulighed for at få tinglyst rettigheder over fast ejendom via en fuldmagts- eller anmelderordning.

Af hensyn til tingbogens troværdighed bør det dog helt generelt være en undtagelse fra hovedreglen, at tinglysning af rettigheder over fast ejendom ikke sker ved brug af disponentens egen signatur.

For at sikre den fornødne udbredelse af digital signatur er det styrelsens opfattelse, at der bør overvejes i fuldmagts- og anmelderordningen at indbygge et krav om, at borgere, der anvender fuldmagts- eller anmelderordningen, forpligtes eller opfordres til efterfølgende at oprette en digital signatur. Ordningen kunne eventuelt udformes således, at de rådgivere, som tilbyder kunderne at anvende fuldmagts- eller anmelderordningen, forpligtes til give kunden hjælp til at oprette en digital signatur. Derved vil behovet for fuldmagts- og anmelderordningerne på kort sigt kunne begrænses betydeligt.

Med venlig hilsen

Adam Wolf